

Virserums hembygdsblad **2/18**

Ambulansen i Virserum

Kalmar läns norra landsting beslutade under 1945 att en ambulans skulle placeras i Aspelands härad. Det var flera kommuner som agerade för att den skulle placeras just i deras ort. Landstinget beslutade dock att stationera ambulansen i Virserum, bl.a. därför att det fanns många industrier i samhället. Från den 28 januari 1947 anställdes Helge Andersson som ambulansförare. De tre första åren var det en deltidsanställning och Helge Andersson hade ett annat arbete vid sidan om. Men sedan blev det en heltidsanställning och fram till 1967 var han ensam ambulansförare i Virserum.

Helge Andersson gick i pension under hösten 1980 och från 1981 stationerades ambulansen vid Vårdcentralen och där är den fortfarande belägen.

Under sitt arbete som ambulansförare har Helge Andersson "slitit ut" inte mindre än åtta ambulanser. Mest handlar det om resor till sjukhusen i Västervik och Vimmerby på

under många år dåliga vägar utan asfalt. Det gällde då att hålla ordentligt om ratten när det krävdes en snabb färd.

Lite historia om Ekeflod

I Hembygdsföreningens arkiv finns mycket intressant att hitta. Inte minst gäller det de intervjuer och inspelningar med gamla Virserumsbor som framför allt Birger Magnusson och Gösta Lindström har gjort. En del av dessa har också blivit sammanfattats skriftligt och är därmed lite lättillgängligare. En av de som intervjuades var Erik Rosander i Ekeflod. Han var född 1904 i Ekeflod och var 83 år när intervjun gjordes.

När Erik Rosanders far kom till Ekeflod år 1847 fanns det sex gårdar i byn. Under nödåren på 1860-talet var det dock många som emigrerade till Amerika och deras gårdar såldes. Eriks farfar E. A. Rosander köpte flera av dessa gårdar. Detta var innan åregleringen i Kråketorp gjorde och därmed var också ägorna små. I början av 1900-talet fanns endast två gårdar men vid en lantmåteriförrättning 1910-11 delades byn på tre gårdar. För att finansiera denna förrättning såldes all skog under 11 tum till en virkeshandlare Ove Johansson i Fagerhult. Det berättas att han sålde virke till de hus som skulle byggas efter den stora jordbävningen i San Fransisco.

Upp mot Hässelid finns en utmark som tillhörde de olika gårdarna i byn och som kallades Oxhagen. Under 1700-talet gjordes där försök med malmbrytning. Där fanns svart granit så att det blixtrade i stenen när man såg på den. Det berättas att det var en bonde i Hässelid som bytte bort detta markområde till Ekeflods bönder för en kutting brännvin och ett par byxor.

Runt gårdarna fanns flera små ställen som nu är borta. Men fortfarande finns Lyckeby kvar. Där bodde bl.a. Maja i Lyckeby som gick omkring i gårdarna och var kokerska under 1930-talet och senare. Stugan stod i Oxhagen, nära gränsen till Hässelid, men har numera flyttats.

Uebels möbelaffär

En av de klassiska affärerna i Virserum var Uebels möbelaffär. Den hade startats 1927 av Ernst Uebe, som då hade övertagit A. E. Carlssons rörelse. Till en början bedrevs verksamheten i det numera rivna gamla garveriet mellan Strandvägen och Storgatan. En ny fastighet uppfördes vid Storgatan 1934 och där fanns affären inrymde fram till 1985 då verksamheten upphörde.

Efter flytten 1934 utvecklades rörelsen successivt och sysselsatte som mest elva anställda i början av 1950-talet. Då levererades möbler i stort sett till hela landet från Skåne upp till Norrland, Möblerna fraktades med egna lastbilar. En stor del av möblerna var tillverkade vid Virserums många egna industrier men affären köpte också in möbler från andra tillverkare runt om i Småland.

Sedan Ernst Uebel avlidit 1969 fortsatte hans maka Bertha att driva rörelsen några år innan sonen Tom övertog verksamheten. Men lönsamheten blev med tiden sämre och därför avvecklades affärsrörelsen.

Det kan nämnas att det funnits flera andra möbelaffärer i Virserum, men från 1973 var Uebels den sista där man kunde köpa möbler. Några av de mer välkända var den affär som Thorvald Jansson hade på Kyrkogatan 8. En annan var Erik Fredricsson på Målilla-vägen 2. Till en början inrymdes hans affär i ett gårdshus på samma adress.

Logen 4115 Herkules

Det har funnits flera nykterhetsloger i Virserum. Den äldsta – Logen 612 Ledstjärnan – är fortfarande aktiv men övriga har försvunnit efter hand. Logen Herkules tillhörde IOGT och bildades den 13 mars 1911. Den första tidens verksamhet kan vi följa i de protokollsböcker som finns bevarade i Hultsfreds kommunarkiv.

Bland initiativtagarna fanns fotografen Karl Holmér, faktorn C. J. Johansson i Tynshult, brädgårdsarbetaren Oscar Johansson och fru Elin Regné. Vid bildandet anmälde sig 15 medlemmar och steg sedan snabbt och var som mest ca 50. Logen bestämde att hålla möten varje söndag kl. 16. Varför logen kallades Herkules framgår inte av protokollet men vid mötet den 20 mars berättade Karl Holmér om betydelsen av ordet Herkules, nämligen att "ordet bör fattas som styrkan i det godas tjänst".

Logen hade ingen egen lokal även om man diskuterade att skaffa en sådan. Istället verkar det som om man träffades i medlemmarnas hem, åtminstone till en början. När logen ordnade sitt första agitationsmöte och nykterhetsfest hyrde man Skyttepaviljongen. Utöver nykterhetsföredrag medverkade musikkåren Lyran och ett teaterstycke i två akter kallat "En vändpunkt". Kaffe, saft och läsk serverades. Vid mötet anmälde sig 22 nya medlemmar. Det var dock inte helt enkelt att bli medlem. Efter ansökan skulle denna granskas av en särskild kommitté som också besökte den blivande medlemmen. Sedan kommittén rekommenderat medlemskap togs beslut vid ett kommande logemöte.

I protokollsboken redovisas olika diskussionsämnen när medlemmarna träffades. Vid ett möte diskuterades ämnet "Vad är verkligt kulturellt framåtskridande". En annan gång var frågan om man skulle ta initiativ till en ungdomsförening (Sveriges Godtemplares Ungdom), men här var meningarna delade och någon beslut togs aldrig i den frågan. Logen hade uppenbarligen gott samarbete med de övriga nykterhetsföreningarna för man bjöd in såväl Logen Ledstjärnan som Triabo-logen till gemensamt kaffesamkväm.

När logen upphörde med sin verksamhet framgår inte av handlingarna men det sista protokollet skrevs 1916. Då hade logen övergått till Kronobergs distrikt.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 100 kr på bg 5241-0263.